

Setomaa Muuseumide Saatse muuseumi püsiekspositsiooni

"Igal asjal on piir(id)" ideekonkurss

Žürii lõpp-protokoll
Setomaa Vallavalitsus

04.08.2021

OSALEJATE NIMEKIRI

Žürii esimees	Raul Kudre, Setomaa Vallavalitsus
Žürii liikmed	Ivo Posti, Setomaa Muuseumid
	Merily Marienhagen, Setomaa Muuseumid
	Tea Korela, Setomaa Muuseumid
	Elin Priks, MTÜ Setomaa Turism
	Mirjam Rääbis, Setomaa Muuseumide nõukogu
Puudusid	Helen Külvik, SA Seto Instituut
Žürii protokollija:	Ulvi Oper, Setomaa Vallavalitsus

Koosolekud toimusid Saatse Muuseumis.

Ideekonkursile laekus 2 kavandit, millest kõik kvalifitseerusid hindamisele. Žürii liikmed olid enne koosolekut ideekavanditega elektroonilisel kujul tutvunud.

ŽÜRII OTSUS

Žürii lähtus hindamisprotsessis ideekavandite hindamiskriteeriumidest ja metoodikast.

Otsustati, et auhinnalised kohad jagunevad järgmiselt:

- I** Piirimets, auhinnafond 600 eurot.
- II** Kohver, auhinnafond 400 eurot.

Žürii otsus oli üksmeelne.

ŽÜRII KOMMENTAARID

Auhinnalised ideekavandid on toodud paremusjärjestuse alusel.

I koht: Piirimets

Ekspositsiooni esimese teema „Piirid etniliste gruppide ja kultuuride vahel“ kandvateks märksõnadeks on „ruumimets“ koos „käed külge“ Euroopa ja Setomaa kaardiga, kus avatakse setode kujunemist ja arenguid, taustaks teised Euroopa rahvad. Teema „Piirid rahva ja inimese sees“ keskmes on indiviid. Teemat avatakse spetsiaalselt loodud animatsiooni ning seda toetava ekspositsiooniga, mida täiendavad ruumi heli- ja valguslahendused. Püsiekspositsioonis kajastatud teemasid kinnistatakse ja laiendatakse vabaõhu näitusekeskkonnas. Mobiilirakendus on ekspositsioonis ristikasutuses, see tähendab, et see toimib ka püsiekspositsiooni täiendava ja toetava osana. Suur osa infost asub näituseruumis nn teisel tasandil - luukide taga, mobiilirakenduses või „käed külge“ eksponaatide juures.

Žürii leiab, et ideekavand „Piirimets“ mõjub visuaalselt suursuguselt ning on detailselt läbimõeldud. Ekspositsiooni elementidena on pakutud välja huvitavaid lahendusi: keelepuud, hologramm-mesilased, möršnjakroon. Kasutuses on palju olemasoleva ekspositsiooni elemente, mille abil on edasi antud uus lugu vanas ruumis. Žürii kahtleb, kas metsaraja mobiilirakendus/väliekspositsiooni on võimalik teostada välja pakutud mahus. Piirialal võib olla raadiosaatjate kasutamine keeruline – kindla sageduse kasutamine. Metsaraja mängu juures QR-koodi kasutamine on hea lahendus.

II koht: Kohver

Näitus avatakse poliitilise ja militaarajaloo taustal kultuuride kujunemisega piirialadel seto kultuuri näitel. Seda nii, et külastaja innustub kaasa ja edasi mõtlema teemal „piirid meie ümber ja sees“, samal ajal nihutades külastaja kogemuslikke piire. Kontseptsiooni loomisel on arvestatud eelkõige laste ja noorte huvidega ning need on kombineeritud täiskasvanutele sobivate ja huvipakkuvate ekspositsioonilahendustega.

Žürii leiab, et ideekavand „Kohver“ on selge ja lihtsasti jälgitav. Tühjad ruumid kohati õigustavad ennast, aga kas just Saatse muuseumis? Visuaalselt atraktiivne, huvitav ja kaasaegne. Ekspositsiooniga üksinda tutvumiseks on materjali piisavalt. Grupiga külastades võib tekkida järjekordi. Ekspositsioonis on käsitletud konkreetseid teemasid ja huvitavaid lahendusi: sõlg, peakatted, muusika vanasti ja tänapäeval, joogikultuur. Lahendused „sõle sisse vaatamine“ ja „peakatete kasutamine“ sisustuselemendina on uudne lahendus, kuid võib kohalikule kogukonnale jätta liigse sekkumise mulje tähtsatesse pühadesse elementidesse. Väliekspositsioonis on pakutud välja kolm lahendust, millest valikuliselt üks teostada, kuid kõikide versioonide puhul võib tulemus jääda žürii arvates nõrgaks.

ŽÜRII HINDEPUNKTID HINDAMISKRITEERIUMITELE JA HINNATAVATELE NÄITAJATELE

I koht „Piirimets“

Jrk nr	Nimetus	Kirjeldus	Tüüp / hindamismeetod	Osakaal	Žürii hindepunktide põhjendus
1	Ideekavandi omanäolisus	Žürii hindab konsensuslikult ideekonkursi kavandis püstitatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ ülesannete üldise kontseptsiooni individuaalset lähenemist st uudsust ja originaalsust.	Kvaliteet - hankija hinnatav	30	Ideekavand kasutab tänapäevaseid tehnilisi lahendusi, on originaalne (hologramm-mesilased) ning läheneb kontseptsioonile individuaalselt st pakub välja just antud kohta ja konteksti sobivaid lahendusi.
2	Tehniline lahendus	Žürii hindab ideekonkursi kavandis kirjeldatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ eksponaatide ja mobiilirakenduse tehnilist lahendust.	Kvaliteet - hankija hinnatav	18+8	<p>Eksponaadid on lahendatud tehniliselt kaasaegselt ning külastajale huvipakkuvalt. Ka on mõeldud enamike eksponaatide puhul “käed külge” lahendustele ning hariduslikule poolele (muuseumitundide läbiviimise võimalus). Välja on pakutud ka heli- ja valguslahendustega külastajaprogramm.</p> <p>Mobiilirakendus on seotud nii väliala kui püsinäitusega ning toetab mõlemat. Lisaks on pakutud raadiosaatjatega välimäng, mis on külastajale ligitõmbav (eriti lastele ja noortele).</p>
3	Visuaalne lahendus	Žürii hindab ideekonkursi kavandis kirjeldatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ üldist visuaalset kontseptsiooni.	Kvaliteet - hankija hinnatav	20	Ideekavand on visuaalselt selge, arusaadav ja konkreetne ning vaatajal tekib selge arusaam, milline ruum välja näeb ning mida seal teha saab. Ruumid on tervikuna haaratud nii tegevustest kui disainist (keelepuud).
KOKKU				76	

II koht „Kohver“

Jrk nr	Nimetus	Kirjeldus	Tüüp / hindamismeetod	Osakaal	Žürii hindepunktide põhjendus
1	Ideekavandi omanäolisus	Žürii hindab konsensuslikult ideekonkursi kavandis püstitatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ ülesannete üldise kontseptsiooni individuaalset lähenemist st uudsust ja originaalsust.	Kvaliteet - hankija hinnatav	28	Ideekavand kasutab tänapäevaseid tehnilisi lahendusi (muusika kuulamine spetsiaalselt disainitud seadmetest), on originaalne (läbi sõle vaatamine) ning läheneb kontseptsioonile individuaalselt st pakub välja just antud kohta ja konteksti sobivaid lahendusi, kuid ei arvesta lahendustes täielikult kohaliku kultuuri eripäradega (sõle pühadus).
2	Tehniline lahendus	Žürii hindab ideekonkursi kavandis kirjeldatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ eksponaatide ja mobiilirakenduse tehnilist lahendust.	Kvaliteet - hankija hinnatav	15+7	Eksponaadid on lahendatud tehniliselt kaasaegselt ning enamik on külastajale potentsiaalselt huvipakkuvad. Ekspositsioonile on pakutud välja mobiilirakendus, mis ei ole spetsiaalselt loodud antud kohta ja konteksti. Mobiilirakendus on seotud nii väliala kui püsinäitusega. Kuigi välja on pakutud kolm eri lahendust, jääb kõigist mulje kui sisuliselt mitte tugevatest ning lõpuni läbimõtle mata lahendustest.
3	Visuaalne lahendus	Žürii hindab ideekonkursi kavandis kirjeldatud püsiekspositsiooni „Igal asjal on piir(id)“ üldist visuaalset kontseptsiooni.	Kvaliteet - hankija hinnatav	13	Ideekavand jääb visuaalselt lõpuni lahendamata, mistõttu ei teki selget kogupilti pakutud lahendustest ning nende kokkusobivusest. Ka jääb visuaalselt mulje liiga tühjadest ruumidest, kus külastajal on vähe tegevusi.
KOKKU				63	

ŽÜRII ETTEPANEK I KOHA IDEEKAVANDI TÄIENDAMISEKS

Väliekspositsioonis tuua sisse õppepiiri rajamine. Keelepuude rajamisel kasutada visuaalselt ilusat puitmaterjali. Ideekavandist nähtub, et kavandatud on kasutada hõõveldamata saematerjali. Ekspositsiooni ühe teemana võiks käsitleda setode joogikultuuri.

ŽÜRII ALLKIRJAD

Žürii esimees

Raul Kudre _____

Žürii liikmed

Ivo Posti _____

Merily Marienhagen _____

Tea Korela _____

Elin Priks _____

Mirjam Rääbis _____